

PIETER BRETELLEKE

Blijspel in drie bedrijven

geschreven

door

JOHAN E.G. RUITER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

Fax: 072 - 5 15 53 66

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **PIETER BRETELLEKE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JOHAN E.G. RUITER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2011 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Wie speelt wie:

Pieter Bretelleke - buurman van Grietje

Grietje v/d Tuuk - buurvrouw van Pieter

Bertha Kleppermars - ook n buurvrouw

Kee - ook n buurvrouw

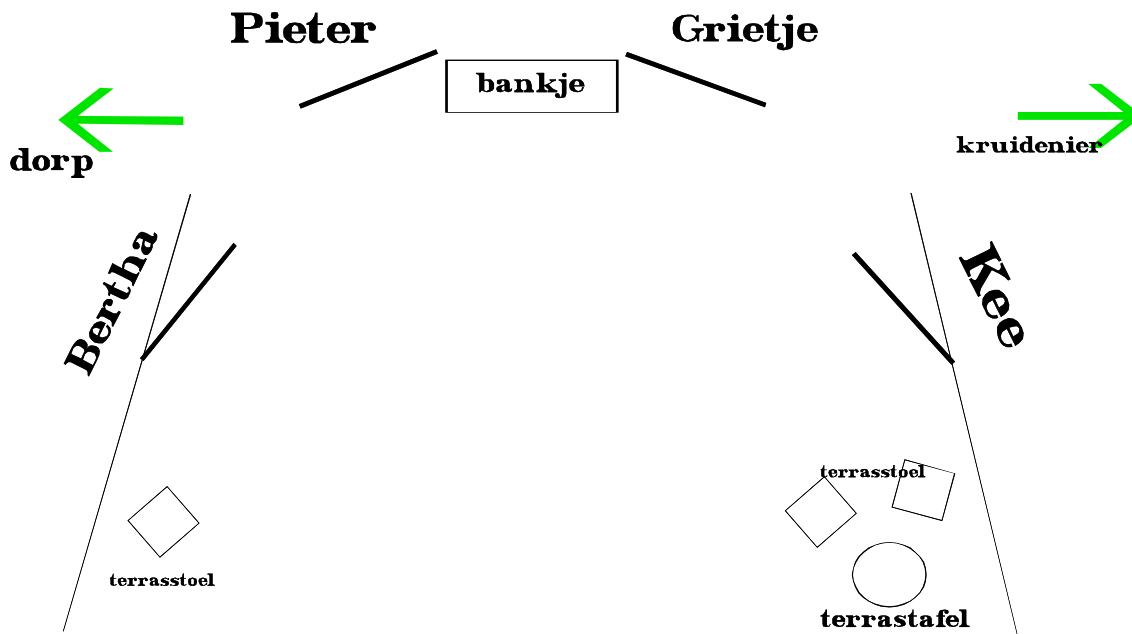
Henkie - zoon van een kruidenier

Bert v/d. Tuuk - neef van Grietje

Martje - dochter van de andere kruidenier

Dries v/d. Tuuk - vader van Bert en broer van Grietje

DECOR:

EERSTE BEDRIJF

Het toneel stelt een gezellig binnenplaatsje voor tussen 3 oude huisjes met rechts een doorgang naar de kruidenier en links een doorgang naar het dorp en de andere kruidenier. Als het doek opengaat is het stikkedonker, je hoort de klok drie uur slaan. Dan is er wat gegiegel en gestommel van mensen die thuishkomen. n.l. Pieter en Grietje.

PIETER: *(licht aangeschoten net als Grietje)* Verdorie meid wat is het hier toch een É É Egyptische duisternis.

GRIETJE: Ik denk dat de lamp weer eens stuk is, daar moet jij morgenvroeg direct maar even achteraan gaan Pieter of even be be bellen.

PIETER: Ik kan hem niet ve ve vinden.

GRIETJE: Wat kun jij nu weer niet vinden?

PIETER: Dat gaatje van jouw eh.....

GRIETJE: Wa Wat is dat toch we we weer raar, kerels die zijn toch ook altijd van alles kwijt, zal ik eens even voe voelen?

PIETER: Doe, doe dat maar even meid. Hurre ja, ik ik geloof dat je hem hebt.La Laat mij hem nou ma maar even vasthouden. Danneh... pr pr prik ik hem er zo in.

GRIETJE: Voorzichtig nou.

PIETER: Ja, ja jij hebt makkelijk praten, ma maar ik kan in het donker t gaatje nooit zo goe goed vinden.

GRIETJE: Jij be bent ook veels te wild be bezig, zo krijg je hem der toch o o ook nooit in Jij ook altijd met je ra ra rare fratsen. Geef maar hier...kij kijk hij glijdt er zo maar in. Ik ka kan je toch ook nergens mee geworden laten. Ik moet moet je overal mee helpen.

PIETER: Ja, jij hebt ma makkelijk praten. Jij weet precies waar het gaatje zit en ik ka kan dat in het donker ook niet zien.

GRIETJE: Da dat moet je ook op het gevoel doen jochie.

PIETER: Nou, nog eens even zie zien of ik dat kno knoppie kan vinden. ja, dat is hem. *(het binnenlicht van Pieter gaat nu aan en op dat moment gaat de deur van Bertha dicht, die n.l. heeft staan luisteren)*

GRIETJE: Nou, dan za zal ik mijn deurtje ook nog even o o open doen. *(doet dat en draait zich nog even naar Pieter om en geeft hem een kushandje)* Zo da was nog even een le lekkere kus en tot mo morgenvroeg he? Sla slaap lekker en bedankt voor de mooie avond.

PIETER: Dat moeten we toch eens va vaker doen meisje, ik heb er ook geweldig van ge ge genoten, wij ku kunnen wel eens....

GRIETJE: Nou niet Pie Pieter, want ik moet nodig op be bed, want straks staat mijn nichtje hier voor de deu deur en lig ik nog in ka ka katzwijn.

PIETER: Komt jouw nichtje op visite? Da Daar weet ik ja niets van. Wij ku kunnen dan mooi eens met ons drieen....

GRIETJE: Dat zu zullen wij nog wel eens zien. Ik wil eerst in mijn mandje, le lekker slapen.

PIETER: Oh, ma maar dan moet ik jou nog wel even toedekken.

GRIETJE: Ika kan me heel goed zelf redden hoor.

PIETER: Ma maar dan bekom ik geen kusje en ik wil zo graag nog even vrij vrijen.

GRIETJE: Zoiets kan altijd nog wel.

PIETER: Ma maar heb jij dan niet door, dat ik ge ge gek op jou ben?

GRIETJE: Eh Pieter, weltrusten, tot mo morgenvroeg, dan is er weer een nie nieuwe dag. *(doet de deur achter zich dicht, Pieter gaat ook naar binnen even stil en dan wordt het langzaam licht, de dag is weer begonnen. Dan vliegt ineens de deur van Bertha open, krulspelden in het haar en schort voor en stormt zij naar de deur van Kee en belt aan en nog eens.*

BERTHA: Kee, wordt toch eens wakker. Kee, toe nou, ik heb groot nieuws!

KEE: *(opent de deur en komt met slaperige kop naar buiten)* Wat in vredesnaam is er wel aan de hand, dat jij zo'n herrie maakt en ook nog eens midden in de nacht. Hoe kom je erbij om het dorp hier zo op stelten te zetten? Wat heb je toch?

BERTHA: Midden in de nacht zeg jij? Mens het is al haast acht uur en ik heb nieuws....Dat wil je niet weten, dat wil je niet.

KEE: Dan hoef je mij daar toch ook niet wakker voor te maken. *(wil zich omdraaien en weer in huis gaan)* Raar mens.

BERTHA: *(pakt haar bij de arm en trekt haar weer naar buiten)* Meid, ik heb toch groot nieuws

KEE: Het zal me wat wezen, dat nieuws van jou. Dat had je laatst ook en toen deugde er ook geen fluit van en kreeg ik ook nog bijna de schuld. Nou en dat hoef ik dus niet weer.

BERTHA: Nee, dit is heel iets anders. Dit gaat over die grote schuinsmarcheerder van hiernaast, die Berlusconi zal ik maar zeggen.

KEE: Wie bedoel je? Toch niet onze.....

BERTHA: Precies, die juist wel

KEE: Je bedoelt (*wijst met duim naar achteren*) Die eh...

BERTHA: Precies, de enige echte Pieter Bretelleke. Die moet zich de ogen uit de kop schamen en dat moet ie.

KEE: En dat is altijd zo'n nette kerel en daar zou wat mee zijn? Daar kan ik me helemaal niets bij voorstellen.

BERTHA: Nou, maar dat is echt waar. Ik heb het met eigen ogen gezien. Nou ja....Gehoord heb ik het en dat heb ik.

KEE: Heb jij dat met jouw eigen ogen gehoord? Dat is een groot wonder meid. Nou vertel dan maar eens wat jij met eigen ogen gehoord hebt.

BERTHA: Nou, hij... Eh... hij heeft het met Grietje van der Tuuk gedaan en dat heeft ie.

KEE: Zoho, hij heeft het met Grietje gedaan en wat heeft hij dan gedaan?

BERTHA: Nou gewoon.....nou ja, je weet wel.

KEE: Nee, dat weet ik niet. Vertel.

BERTHA: Nou ja zeg. Wat mannen met vrouwen doen weet je wel?

KEE: Oh, je bedoelt eh...bunga, bunga?

BERTHA: Precies.

KEE: En dat heb jij gehoord?

BERTHA: Ja.

KEE: Dat moet je dan gezien hebben, want dat kun je toch niet horen?

BERTHA: Dat kon ik toch niet zien het toch stikkiedonker?

KEE: Was de lamp dan niet aan?

BERTHA: Die is al een paar dagen kapot.

KEE: Maar zij zijn toch oud en wijs genoeg om te doen wat zij willen en daar heb jij toch niets mee te maken?

BERTHA: Vind jij dat dan niet schaamachtig? Dat mens woont hier nog geen half jaar en dan beleef je zoiets. De goeie naam van ons mooie dorp wordt hier zo maar even te grabbel gegooid.

KEE: Maar wat zij doen en laten moeten zij weten en daar hoef jij mij ook niet midden in de nacht voor wakker te maken. (*draait zich om en gaat in huis,*)

BERTHA: Nou moe....die doet net of het heel gewoon is wat zij daar hebben uitgevreten. Hai toch, waar moet het naar toe in deze wereld als dit allemaal zo maar kan en mag. (*gaat ook in huis, even stil en dan komt Henkie op en belt aan bij Bertha.*)

BERTHA: (*komt naar buiten*) Wat ben je weer laat.

HENKIE: Maar het is net acht uur, dat is toch mooi op tijd? Ik kom t boekje eventjes halen en die heeft u dus vast en zeker al klaar

liggen, of niet?

BERTHA: Hoe kan dat boekje nou al klaar liggen als jij op zo'n onnozel vroeg uur langs komt? (*haalt het boekje uit de schortzak*) Hier is tie. Schrijf maar even op. n Half pond suiker, (*Henkie herhaalt alles en schrijft het op*) n pakje boter.

HENKIE: Margarine zeker, of niet?

BERTHA: Ja natuurlijk.

HENKIE: n Pakje hardlopersboter dus.

BERTHA: Schrijf jij nou maar op. Eh...doe ook maar drie plakjes magere kaas en twee flesjes bier.

HENKIE: Zoho, verjaardagsfeestje?

BERTHA: Zeg es even, niet zo brutaal he, anders moet ik maar eens even met jouw vader gaan praten.

HENKIE: Nee, nee het is al goed, ik doe het niet weer.

BERTHA: Nou, da's je geraden ook.

HENKIE: Moet er ook nog koffie of thee bij?

BERTHA: Ja, doe er maar een pakje cichorei bij, want die rommel van Douwe is mij veel te duur. Oh ja ook nog maar even een envelop met groentesoep.

HENKIE: Van Royco of van California?

BERTHA: Wat is de duurste?

HENKIE: Ja, da's Royco.

BERTHA: Nou ik vindt die van California eigenlijk veel lekkerder.

HENKIE: California dus. enneh....we hebben ook nog weer iets nieuws in de handel.

BERTHA: Ja, dat zal me wat wezen en wat mag dat dan wel zijn?

HENKIE: Brinta.

BERTHA: Brinta? Daar heb ik nog nooit van gehoord.

HENKIE: Heeft u daar nog nooit van gehoord? Hoe bestaat het, u weet immers altijd alles. De kranten hebben er vol van gestaan.

BERTHA: Heb ik niet gelezen en dat hoef ik ook niet.

HENKIE: Maar het is verschrikkelijk lekker en hartstikke gemakkelijk en het kost maar zes en vijftig cent per pak.

BERTHA: Nou, ik hoef die troep niet en zo kan die ook wel weer. Ben je al bij de buurvrouw geweest?

HENKIE: Nee, daar ga ik zo heen, of is ze niet thuis?

BERTHA: Jawel, maar wij hebben zo straks even gepraat en zij vertelde mij dingen over Pieter Bretelleke en Grietje, daar sla je steil van achterover, zo erg.

HENKIE: Is het waar, is het zo erg? Wat is er dan met die twee?

BERTHA: Ja, dat kan ik jou niet vertellen vanzelf, zo erg is het. Ze

doen het met elkaar en dat doen ze.

HENKIE: Zij met hun drieën? Lekker modern toch?

BERTHA: Nee gek, alleen Pieter en Grietje, maar je mag er niet over praten hoor en zeker niet dat je het van mij hebt.

HENKIE: Nee hoor, ik heb een slot op mijn mond. *(Bertha gaat in huis en Henkie belt bij Kee aan, die komt naar buiten met het boekje in de hand)*

KEE: Goeiemorgen Henkie, al vroeg op pad zeg.

HENKIE: Ja, de morgenstond heeft goud in de mond, ja toch? En u heeft het boekje vast al klaar.

KEE: Dat heb jij toch het liefste? Nog wat in de handel vandaag?

HENKIE: Jaha, we hebben nu Brinta.

KEE: Dat heb ik in de krant gelezen en heb ik ook al in het boekje geschreven, ik wist alleen niet of jullie het al in de winkel hadden. Lijkt mij wel handig spul. Een beetje op je bord, melk erover, suiker naar smaak en klaar is Kees.

HENKIE: Ja en het is nog hartstikke lekker ook.

KEE: Ja, jij zult het al wel geproefd hebben.

HENKIE: Ik zit dicht bij het vuur he?

KEE: Nou, dan zie ik jou er nog wel mee verschijnen, anders nog nieuws...eh overkant??

HENKIE: Nou, volgens wat ik daar hoorde, wordt er hier op het plein nogal wat gerommeld, maar daar mag ik vanzelf niet over proaten. Pieter en Griet natuurlijk weer.

KEE: Als ik de schuld er maar niet van krijg.

HENKIE: Dan bent u al aan de late kant, maar ik moet weer verder, want ik moet nog een stuk of wat doen. Dag he.

KEE: Dat stomme rotwijf. Is ze al weer bezig, ze kan het ook niet laten. *(loopt naar Grietje en belt een paar keer aan, Grietje komt naar buiten in nachthemd zo van bed)*

GRIETJE: Hai toch mensen, ik sliep nog als een koe. Er is toch geen brand of zo?

KEE: Nee, gelukkig niet, maar ik moet toch wel even weer waarschuwen, want onze gezamenlijke buurvrouw Bertha Kleppermars is weer bezig. Die is weer helemaal los.

GRIETJE: Oh, maar dat is toch niets bijzonders, dat zijn we toch wel gewend, wat had ze nu weer bedacht?

KEE: Naar wat ik hoorde zijn jullie vannacht goed tekeer gegaan hier voor de deur.

GRIETJE: Dat lijkt mij stug, dat ik hier voor de deur wat ga doen, wat ik binnen ook kan doen en zeker niet midden in de nacht.

KEE: Midden in de nacht?

GRIETJE: Ja, het was al drie uur, vandaar dat ik nu pas wakker ben.

KEE: Wat bezielt dat gekke mens nou om midden in de nacht op de loer te gaan staan? Die heeft ze toch zeker niet allemaal op een rijtje.

GRIETJE: Nou ja, het blad komt weer aan de bomen he. Maar goed ik wil mezelf even oprispen, nog even naar de groenteboer. Druk, druk, druk. Nou ik zie je nog wel weer. *(gaat af)*

KEE: Ja, dat kon ik ook nog wel even gaan doen. *(gaat in huis)*

Pieter: *(komt fris en monter op)* Hahaaa, het zonnetje schijnt alweer, dat wordt een prachtige dag. *(Bertha komt op met boodschappentas)* Nou ja, dat dacht ik tenminste, maar nu weet ik het niet meer.

BERTHA: Wat weet jij niet meer Pieter?

PIETER: Wat weet ik niet meer. Kijk dat is nou precies wat ik niet meer weet.

BERTHA: Dat van gisteravond zeker, dat ben je zeker helemaal kwijt

PIETER: Nee hoor, dat weet ik allemaal nog, het was een prachtige avond. Nou. daar heb ik echt wel van genoten hoor.

BERTHA: Ja, dat kan ik mij indenken.

PIETER: Hoe kan dat nou, jij was er helemaal niet bij.

BERTHA: Maar ik weet er alles van, ik heb alles meegemaakt als je dat maar weet en ik vind jou een heel vies kereltje.

PIETER: Jij vindt mij een heel vies kereltje? Of ben jij jaloers?

BERTHA: IKKE??? Hoe kom je daar wel bij? Je denkt toch zeker niet dat ik me door jou laat aanranden?

PIETER: Ik JOU aanranden??? Mens al had ik een heel vat met zoute haringen op, dan kreeg ik nog geen dorst op jou.

BERTHA: Ja, klets maar lekker door, ik weet wel beter. Ik heb jullie wel gehoord hoor gisternacht. Het hele dorp spreekt er schande van.

PIETER: Nou jij smoest maar lekker door, dat doe je toch geen honderd jaar meer. *(gaat weer in huis)*

BERTHA: Nou, dan ga ik nu maar naar de slager, *(gaat af even stil dan komt Bertus op met koffer en staat bij Kee voor de deur)*

BERTUS: Zo en als ik nu wist op welk nummer mijn tante woonde, dan was ik er helemaal klaar mee. *(Kee komt naar buiten)*

KEE: Moet je hier zijn?

BERTUS: Nou ik dacht het niet.

KEE: Maar je staat hier wel voor mijn deur te prevelen, bij wie moet je dan zijn?

BERTUS: Ik moet bij mijn tante zijn.

KEE: Ja, ja Enneh hoe heet jouw tante en wie ben jij dan wel?

BERTUS: Ik ben Bertus en ikkeh....

KEE: Oh, wacht eens dan ben jij natuurlijk naar je tante vernoemd. Ja dan moet je hier ook niet zijn, maar hier *(wijst)* tegenover. Volgens mij moet ze thuis zijn, je kunt zo doorlopen, dan zie je haar wel. *(gaat weer in huis)*

BERTUS: Nou, hartelijk bedankt enneh.... Oh, die is al weer binnen. Praatgrage lui hier zeg. *(hij loopt naar de deur van Bertha en belt/klopt aan, maar niemand doet open)* Wat raar en volgens de buurvrouw moet ze thuis zijn. *(gaat naar binnen)* Hallo tante bent u daar? *(Martje komt op met een boodschappentas met verschillende dingen erin, belt aan bij Pieter, die naar buitenkomt)*

PIETER: Hallo Martje ben je daar al lieverd? Wacht dan pak ik het boekje even. *(gaat naar binnen en pakt het boekje en ze gaan samen op het bankje zitten. Martje pakt potlood/pen uit de tas en een pak Brinta)* Hé, wat is dat iets nieuws?

MARTJE: Ja, dat is nu de Brinta, dat wordt van verschillende soorten koren gemaakt, dat is bijzonder gezond, gemakkelijk en erg goedkoop.

PIETER: Dat moet ik dan toch direct proberen meid. Wat heb je nog meer in de tas?

MARTJE: Nou wij hebben van de week de sociaaltjes in de reclame, een half pond voor negenentwintig cent.

PIETER: Nou nee maar, ik ben niet zo gek op die meelkoekjes, die Marietjes zal ik maar zeggen.

MARTJE: Dan heb ik nog dikke plakken boterhamworst in de reclame, erg lekker in de macaroni

PIETER: Dat wil ik wel hebben meid, maar doe mij er dan ook nog maar even een pak macaroni bij.

MARTJE: Doe ik, nou de rest had u allemaal al opgeschreven, dus dat is weer prima voor elkaar. *(inmiddels is Grietje ook naar buiten gekomen met het boekje)* Nou dan ga ik nu nog even naar uw buurvrouw.

GRIETJE: Dat hoeft niet meer, want die is hier al. Compleet met ingevuld boekje en al.

MARTJE: Ik geloof dat het vandaag mijn geluksdag is. alle klanten hebben tot nu toe hun boekje al ingevuld. Maareh...wilt u er ook nog een pak Brinta bij hebben?

GRIETJE: Nee, doe dat maar niet, dat spul ken ik niet.

PIETER: Ja en wat de boerin niet kent, dat eet ze niet, zo is het zeker

weer niet Grietje? Nou meid, ik heb wel een pak besteld, dan krijg je van mij wel een bordje om te proberen..

MARTJE: Kijk zo mag ik het horen. Echte naastenliefde., waar vind je dat nog? (*gaat af, maar vergeet het boekje mee te nemen*)

GRIETJE: Heb jij vandaag al met iemand gepraat Pieter?

PIETER: Nee, nou ja dat wil zeggen ik heb een paar woordjes gewisseld met Bertha Kleppermars, niks bijzonders.

GRIETJE: Volgens mij heeft die weer last van voorjaarsmoeheid.

PIETER: Dan moet ze Pleegzuster's bloedwijn drinken of had ze daar al een paar glazen teveel van op?

GRIETJE: Ze is al weer aardig bezig geweest volgens mij met haar geklets.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto